

УДК 821.161.2'06-312.4

М62

М62 **Міняйло Марія**

Зникла безвісти / Марія Міняйло. — Київ: Саміт-Книга,
2023. — 272 с.

ISBN 978-966-986-606-6

Якось вранці Тамара зібрала речі й поїхала у невідомому напрямку. Рідні гадають, що вона втекла з коханцем. Однак друг дитинства, Соломон Олександрович, упевнений, що вона потрапила у халепу. Разом із сином він розпочинає власне розслідування, яке приводить їх у невеликий готель «Вілла Марія». І доки Соломон Олександрович намагається з'ясувати, чи знав хтось із гостей готелю Тамару, один із постояльців помирає. Все виглядає як серцевий напад, але чи так це насправді?..

УДК 821.161.2'06-312.4

*Всі права захищені. Повне або часткове відтворення матеріалів
книги можливе лише за письмовою згодою правовласника.*

© Марія Міняйло, текст, 2023

ISBN 978-966-986-606-6

© Саміт-Книга, 2023

*З вдячністю
Олександрову Волобуєву
та Юрію Романенку*

ПРОЛОГ

Дощ торохкотів по даху старого дерев'яного будинку, відлунюючи в кожному закутку. Було за північ, коли Адольф, високий чоловік з гачкуватим носом, вийшов надвір. Він щільно закутався плащем і рушив до сараю. Віра дивилася у вікно, проводжаючи його стривоженим поглядом. Вона сиділа на кухні, силуючись вгамувати хвилювання. Жінка то схоплювалася з табурета, гнана бажанням податись за чоловіком, то знову сідала, чекаючи на його повернення.

Дощ не вщухав. Він лив уже третій день, просочивши повітря вогкістю. Вірі цей запах нагадував болотяний мул. У дитинстві вона часто бігала на болота жбурляти камінням у жаб; потім вони стали притулком від переслідувань надокучливого молодшого братика. Тепер запах болота викликав огиду. Жінку нудило. Вона прочинила вікно, впустивши на кухню нічне вологе повітря. Як не старалася, вона нічого не могла розгледіти крізь суцільну дощову стіну. Лише похмурий обрис похилої будівлі, сараю.

Адольф повернувся, коли дружина вже була готова бігти на його пошуки. Він увійшов через бічний вхід, одразу опинившись на кухні. Всього в будинку було три входи: парадний, чорний (у підвалі будинку) і бічний, що вів прямо на кухню. Віра не очікувала, що Адольф скористається саме ним, і від несподіванки скрикнула. Чоловік мовчки кинув промоклий плащ на спинку стільця.

— Адіку, що тепер буде? — схлипнула Віра. — Ой, води натекло! — помітивши калюжу на підлозі, вона взялась витирати.

Адольф не звертав на неї уваги. Він вимив руки, дістав з буфета коробку з цукерками і з'їв декілька. Потім поставив чайник. Віру вражала незворушність чоловіка. Сама вона була ладна щомиті знепритомніти! Допивши чай, Адольф нарешті звернувся до дружини:

— Принеси з комірчини кілька старих ковдр. Виберай цупкіші, краще вовняні. І велике відро захопи. І щоб ні звуку! Інакше занастаєш нас! — жінка закивала і поспішила виконувати доручення. Її непокоїло, що мостини, які зрадливо рипіли вже багато років, видадуть їхні наміри, збудивши доньку. Але тієї ночі дощ був Віриним союзником. Він так нещадно барабанив по залізнному даху, що заглушав усі звуки.

— І що тепер? — тремтячим голосом спитала жінка, поклавши на табурет два товсті вовняні пледи, тітчин подарунок на весілля. Поруч на підлогу поставила пластикове відро.

— Тепер все залежить від нас, — Адольф насупив брови, кинувши погляд на скоцюрблене тіло, що лежало в кутку кухні. Жінка застигла в неприродній позі, вигнувши спину дугою. Довге волосся з сивиною закривало обличчя. Виглядало це відверто жахливо. Віра відвела погляд, Адольф підвівся і зашторив вікна.

За вікном йшов дощ.

РОЗДІЛ I

— І чому щоразу, коли я берусь до праці, вам необхідно смикати мене через дрібниці? — Олена Петрівна стояла на порозі кабінету, вперши руки в огрядні боки. Це була милолиця маленька жінка років шістдесяти.

— Соломоне, солоденький мій, я люблю тебе ось уже сорок років, проте, бачить Бог, якщо ти не припиниш смикати мене через дрібниці, я не витримаю. Розлучатися — не розлучатимуся, але заріжу! — вигукнула Олена Петрівна і розсміялася.

— Мамо Елю, ну навіщо ти так? — над купою речей, звалених посередині кімнати, з'явилася голова Василя, симпатичного молодика.

— Ми з татом тебе не смикаємо, лишень просимо трішки допомогти, — він невинно посміхнувся.

— Правильно! Все вірно! — від книжкової шафи, заваленої з усіх боків старими рукописами та течками, почувся голос Соломона Олександровича.

— Не підтакуй! — пирснула жінка, — а ти — хитрун і лестун, — вона жартома пожурила молодика.

— Що вам треба знайти?

— Мій щоденник того літа, що ми гостювали у Тамири, — нарешті сам Соломон Олександрович з'явився за шафи. Він обтрусив штани від пилу і звично поторсав пишні вуса.

— Соломоне, це було п'ятнадцять років тому, — фиркнула Олена Петрівна.

— Ось бачиш, ти без жодних роздумів відповіла, скільки років тому це було! Пам'ять дивовижна! — Соломон Олександрович захоплено сплеснув руками.

— Старий підлабузнику! — хмикнула жінка, — глянь у колишній Платоновій кімнаті, на верхніх стелажах. Тепер я повертаюся до роботи, і боронь Боже... — проте батько з сином не дали закінчити. Вони стрімголов пронеслися повз неї, кинувши через плече: «Мамон, ти найкраща!»

За вікном другу добу лив дощ і вимоклим до нитки містом мчали стрімкі потоки. Зима того року видалась напрочуд теплою, сухою і по-весняному м'якою. Але ближче березня налетів холодний поривчастий вітер і задощило.

— Кажуть, дощ до вихідних не вщухне, — проказав симпатичний молодик, присівши на край ліжка.

— Так, мабуть, — мугикнув Соломон Олександрович, вивчаючи вміст стелажів у кімнаті сина. Зростом він був трохи вище середнього, широкоплечий, сивий чоловік. Соломон Олександрович був у міру говірким, мав дивовижне почуття гумору і вроджене розуміння людської натури.

— То що такого в цьому щоденнику? — спитав Василь. Він ліг на ліжко, подумавши, що зроби він це років десять тому, Платон би його вбив. Старший брат забороняв Василеві заходити до його кімнати, а тим паче торкатися речей і лягати в ліжко.

— О! Там відповідь... — загадково відповів чоловік.

— На що?

— На моє питання.

— На яке?

— Знайшов! — радісно вигукнув Соломон Олександрович. У руках він стискав товстого зошита у блякло-зеленій палітурці.

— Оленко, розумнице моя! — нахвалював він дружину, гортаючи загадковий щоденник. Василь посміхався, спостерігаючи, як гарячково бігав батьків погляд сторінками.

Соломон Олександрович був істориком. Присвятивши науці майже все життя, до шістдесяти років він

несподівано для себе зрозумів, що наука йому обридла. Набридло копатися в минулому, намагатися зацікавити древностями сучасних студентів. Соломон Олександрович написав десятки розумних книг та статей, які цитували навіть іноземні колеги. Але за фактом, крім вузького кола фахівців, вони були нікому не потрібні. Тому якось, повернувшись додому з роботи, він переодягся до вечері і сказав дружині, що «зав'язує». Олена Петрівна у всьому підтримувала чоловіка, тож якщо він вирішив перекреслити роки праці, то так тому і бути. Того дня Соломон Олександрович ліг спати щасливим, а на ранок поїхав до села, де провів місяць у роздумах та тиші. Додому повернувся сповнений впевненості, чим хоче займатися до кінця своїх днів.

— Я, Оленко, книжки дитячі писатиму, — радісно сповістив він дружині. Олена Петрівна відповіла лише: «Якщо хочеш, то будеш. І неодмінно досягнеш успіху».

Як і передбачала Олена Петрівна, Соломон Олександрович досяг успіху. За п'ять років від початку письменницької кар'єри він став досить популярним дитячим письменником у жанрі «іронічного детективу». Головний герой його романів — дванадцятирічний Васька Платонов (названий на честь синів Василя та Платона), детектив-аматор, якому доводилося розплутувати найцікавіші злочини (наприклад, викрадення місячного запасу корму сусідського kota Мурзика). Так із серйозного наукового співробітника Соломон Олександрович перекваліфікувався на дитячого письменника під псевдонімом Корнелій М.

— Матеріал для нової книги? — продовжив розпитувати Василь.

— Щось на кшталт... — пробурмотів Соломон Олександрович. Василь посміхнувся і заплющив очі. Дощ, заколисуючи, тихо шепотів за вікном, занурюючи у солодку дрімоту.

— У моїй новій книзі Платонов розкриває справу про зниклу троянду, — Соломон Олександрович сів на ліжко поряд із сином. Василь припіднявся на ліктях.

— Троянду? — перепитав він. Василь був головним критиком батькових романів.

— Так, — загадково посміхнувся Соломон Олександрович.

— Якось погожого літнього ранку, коли Платонов відпочивав у селі, щезла стара в'юнка бабусина троянда. Вчора ще обплітала водокачку, а на ранок зникла.

— Її вкрали?

— У цьому й заковика. Вночі був дощ, і слідів злочинців не залишилося. Та й ніхто нічого не чув, наче вона взяла і сама пішла, — Соломон Олександрович посміхнувся.

— Цікаво, — задумливо мовив Василь.

— Ось і Платонов так говорить.

— А до чого тут щоденник?

— Тут є важливий запис п'ятнадцятирічної давнини. Послухай, — Соломон Олександрович дістав із кишені сорочки складані окуляри для читання, — *...вночі мені дошкуляло безсоння. Олена заснула рано, та й решта, добре пригостившись червоним напівсолодким, не дуже засиділися. Тільки я не спав, тому пішов у сад, де Тамара обрала дивовижну альтанку, оповиту червоною трояндою. Сівши в плетене крісло, вкрив ноги пледом і намагався хоч трішки подрімати, коли мій спокій порушив непроханий гість. Він тихо зіскочив на перила, обійшов альтанку з усіх боків (вона була квадратна) і, голосно нявкнувши, зник у кущах. Я б не надав значення цій опівнічній зустрічі, якби не подальші події. Не минуло й п'яти хвилин після нашого «знайомства», як пухнастий бандит знову зголосився, але вже гучним чавканням. Я здригнувся, потім повільно перегнувся через перила, і місячне світло відкрило моєму погляду щось небачене досі. Кіт їв*

троянду. Він ретельно пережовував ароматні пелюстки і з насолодою ковтав. Звичайно, моя присутність не залишилася непоміченою. Невдовзі маленький бешкет відчув на собі зацікавлений (або радше здивований) погляд і, зірвавши зубами бутон, зник у темряві. Хоча я ще якийсь час чув чавкання...

— Вражаюча історія! Ти точно не перебрав того вечора з червоним напівсолодким? — Василь розреготався.

— Василю, якби ти знав, скільки твій батько міг випити в ті роки напівсолодкого, то не жартував би так! Ні, кіт справді був, і він їв троянду. Ти коли-небудь бачив kota, що жадібно наминає троянду?

— Ну, я і ніколи не сидів уночі в альтанці після напівсолодкого, — Василь не вгавав, кепкуючи над вкрай чудернацькою історією батька. — Але чим ця історія така важлива?

— Кількістю бутонів, — серйозно відповів Соломон Олександрович.

— Бутонів?

— Саме так. За ніч кіт зірвав вісім бутонів. По два з кожного боку альтанки.

— Не думаю, що у цю симетрію кіт вкладав якийсь сенс...

— Ба, більше того, — перебив Соломон Олександрович, — на ранок довкола альтанки було виявлено четверо мертвих мишей. Де зникли троянди — з'явилися миші.

— Жертвопринесення? Подяка? Окултний ритуал? — Василь ледве стримувався, щоб не покотитись зо сміху.

— Та хіба з тобою можна говорити серйозно?

— Ну гаразд, стривай! Чи ти хочеш використати цю історію для нової книги?

— Ні звичайно! — здивувався Соломон Олександрович.